Χρήσιμος ἀναδρομὴ εἰς τὸ παρελθὸν

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΣΤΑΦΙΔΟΣ ΑΠΟ ΑΡΧΑΙΟΤΑΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΟΝ

Οἱ σταφιδοπαραγωγοὶ ἤναπτον κάποτε τὰ τσιγάρα των μὲ... ἑκατοντάδραχμα.

Στην Μεγάλην Ἑλληνικὴν Ἐγκυκλοπαίδειαν Ἐλευθερουδάκη, ἀλλὰ καὶ εἰς παλαιοτέραν τοιαύτην τοῦ 1896 διαβάζομεν, ὅτι ἡ πατρὶς τῆς σταφίδος εἶναι ἀπολύτως ἄγνωστη, ἐνῶ ἀντιθέτως οἱ σαφιδοπαραγωγοὶ μας κολακεύονται νὰ πιστεύουν, ὅτι κοιτὶς τῆς σταφίδος εἶναι ἡ Νοτιοδυτικὴ πλευρὰ τῆς Πελοποννήσου ἡ καὶ σήμερον καλλιεργουμένη.

Ἀτυχῶς καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ εὑρίσκονται σὲ μεγάλη πλάνη, καθόσον αἱ μέχρι σήμερον σωζόμεναι ἱστορικαὶ πηγαί, ἀναφέρουν ὡς κοιτίδα τῆς σταφίδος τὴν Μικρὰν Ἀσίαν καὶ εἰδικώτερον τὴν Παλαιστήνην.

Εἰς πολλὰ σημεῖα τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης καὶ εἰδικώτερον εἰς τὸ βιβλίον Σαμουὴλ Β. Κεφ. 16 διαβάζομεν ὅτι ὁ Ζιβᾶ προσέφερεν πρὸς τὸν σκληρόκαρδον Βασιλέα Δαυῒδ τὸν καὶ προφητάνακτα, ὡς δῶρον ἑκατὸν λίτρα σταφίδος τὸ ἔτος 1025 π.Χ. Ἀλλὰ καὶ τῶν π. Χ. ἀκμασάντων ἱστορικῶν πρῶτος ὁ Ἕλλην Ξενοφῶν ἀναφέρει εἰς τὸ πολύτιμον ἱστορικόν σύγγραμμά του «Κάθοδος τῶν Μυρίων» ὅτι οἱ Μύριοι κατὰ τὴν ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας διέλευσίν των ὡς προσφάγιον ἐχρησιμοποίουν σταφίδα.

Πυκνὸς ἔκτοτε πέπλος καλύπτει τὴν ἱστορίαν τῆς σταφίδος, καὶ μόνον ἐξ ἐπιστολῆς τοῦ Ἕλληνος ἐξωμότου Καρδιναλίου Βυσσαρίωνος ἐν ἔτει 1459 πληροφορούμεθα ὅτι ἐκαλλιεργεῖτο μαύρη σταφὶς εἰς Πελοπόννησον. Ἄγνωστος εἶνε ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν μετεφέρθη ἐκ Μ. Ἀσίας ἡ σταφὶς εἰς τὸν τόπον μας, γεγονὸς ὅμως εἶναι ὅτι κατὰ τὸν Μεσαίωνα ἐκαλλιεργεῖτο εἰς ἐφόρους πεδιάδας τῆς Κορινθίας καὶ ἐξαγομένη τὸ πρῶτον ἐκ Κορίνθου, ἔλαβε τὴν ἔκτοτε καὶ μέχρι σήμερον ὀνομασίαν «Κορινθιακὴ σταφίς». Ἐπὶ ἐνετοκρατίας ἡ καλλιέργεια τῆς σταφίδος δὲν εἶχεν οἰκονομικὴν ἀπόδοσιν εἰς τοὺς καλλιεργητάς, οἱ ὁποῖοι ἠδυνάτουν νὰ πληρώνουν τοὺς φόρους των πρὸς τοὺς δυνάστας των γεγονός, ὅπερ ἠνάγκασε τοὺς οἰκομικοὺς ἐφόρους «Πρεβεδοῦρα» νὰ ἐπιβάλουν βαρυτάτην φορολογίαν, τὴν Νουόβα ἰμπόστα, εἰς τοὺς ἐπεκτείνοντας τὴν καλλιέργειαν τῆς σταφίδος. Ἐπὶ Κορνάρου μάλιστα, κατὰ τὸ ἔτος 1690 διετάχθη εὐρυτάτη ἐκρίζωσις σταφιδαμπέλων καὶ ἀντικατάστασις τούτων δι' ἐλαιοδένδρων, πολλὰ τῶν ὁποίων σώζονται καὶ μέχρι σήμερον.

Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς χώρας μας ἐκ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ ἡ ἐξαγωγὴ τῆς Κορινθιακῆς σταφίδος περιορίζεται εἰς μικροαποσταλὰς εἰς Τεργέστην καὶ Μασσαλίαν, ἐν ἔτει ὅμως 1851 ὅτε πρωθυπουργὸς τῆς Μ. Βρεταννίας ἦτο ὁ ἑβραϊκῆς καταγωγῆς Βήκοσφιλ ἢ Δισραέλη κατηργήθη ὁ μέχρι τότε ἰσχύων βαρύτατος εἰσαγωγικὸς δασμὸς καὶ οἱ σταφιδοπαραγωγοί μας διὰ τῆς μεγάλης ἐκεῖθεν ζητήσεως γνωρίσαντες καλυτέρας ἡμέρας, διὰ συλλαλητηρίων ἐξέφρασαν τὴν εὐγνωμοσύνην των πρὸς τὸν Δισραέλην ἀποκαλέσαντες τοῦτον «Νέον Τριπτόλεμον», ἀκόμη καλλιτέρας ἡμέρας ἐγνώρισαν οἱ σταφιδοπαραγωγοί μας δι' ὀλίγα ὅμως χρόνια, μετὰ τὴν κατὰ τὸ ἔτος 1880 παντελῆ καταστροφὴν τῶν ἀμπελώνων τῆς Γαλλίας ἐκ φυλλοξήρας ὅτε ἡ ζήτησις ἐκεῖθεν Κορινθιακῆς σταφίδος, διὰ τὴν παρασκευὴν κρασιῶν, ἦτο τοιαύτης ἐκτάσεως, ὥστε ἡ ἐντεῦθεν φόρτωσις ἐγένετο διὰ παντὸς μεταφορικοῦ μέσου, ἀτμοπλοίων καὶ ἱστιοφόρων ἐκ λιμένων, ὅρμων καὶ ὁρμίσκων. Οἱ Γάλλοι βλέπετε ἦσαν ἀνέκαθεν κρασοπατέρες, δὲν ὁμοιάζουν μὲ τοὺς ἰδικούς μας οἰνοπαραγωγοὺς οἱ ὁποῖοι κατήργησαν τὴν χρῆσιν τοῦ κρασιοῦ, ἀντικαταστήσαντες τοῦτον διὰ τῆς Μπύρας. Τοῦ φαινομένου τούτου παρέστην μάρτης ὁ ἴδιος εὑρεθεὶς εἰς πανηγύρια Ἀνδραβίδος, Λάππα, Ἀχαΐας, Καστριτσίου κλπ.

Ὁ τότε συσσωρευθεὶς πλοῦτος παρὰ τῶν σταφιδοπαραγωγῶν, ἦτο τοσοῦτος, ὥστε πολλοὶ τούτων ἐκαυχῶντο ὅτι ἤναπτον τὰ τσιγάρα φίλων των, καίοντες ἑκατοντάδραχμα ἀξίας τότε τεσσάρων χρυσῶν λιρῶν, Ἡ ἐφήμερη ἐκείνη εὐημερία ἐγένετο ἀφορμὴ νὰ μὴ μείνη ἐδαφικὴ πλαγιά, χαράδρα καὶ χωράφι ποὺ νὰ μὴ εἶχον ἐξαπλωθῆ νέαι ἀπέραντοι σταφιδοφυτεῖαι.

Ἡ ἐπέκτασις ὅμως αὐτη, μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν εἰς Γαλλίαν τῶν ἀμπελώνων δι' ἀμερικανικῶν φυτειῶν ἀπροσβλήτων ἐκ φυλλοξήρας, εἶχεν λιαν ὀδυνηρὰς συνεπείας διὰ τοὺς σταφιδοπαραγωγούς μας, διότι ἐπηκολούθησαν πολλὰ χρόνια πτωχοτάτων ἀγελάδων δι' αὐτούς, Αἱ τιμαὶ τῶν σταφίδων καίτοι ἡ ἐξαγωγὴ ὑπερέβη κατὰ τὰ ἔτη 1890—1896 τοὺς 165.000 τόνους δὲν ἐκάλυπτον ὄχι μόνον τὰ γενικὰ ἔξοδα καλλιεργείας, ἀλλ' οὔτε καὶ τὰ καλλιεργητικὰ ἡμερομίσθια, Πρὸ τῆς γενικῆς τότε ἐξεγέρσεως συνεστήθη ἡ Σταφιδικὴ Τράπεζα, τῆς ὁποίας τὰ κεφάλαια ἐξητμίσθησαν ἐντὸς πενταετίας, ἡ δὲ ἐξαγωγὴ περιωρίσθη εἰς 130.000 τόννους. Ἀλλὰ καὶ ἡ οἰκονομικὴ τῶν σταφιδοπαραγωγῶν θέσις οὐδόλως ἐβελτιώθη, παρασύρασα εἰς οἰκονομικὴν πτῶσιν καὶ μεγάλους σταφιδικοὺς οἴκους.

Τὴν σταφιδικὴν τράπεζαν διεδέχθη ἡ Προνομιοῦχος Ἑταιρία, δημιούργημα τοῦ μεγάλου οἰκονομολόγου Πεσματζόγλου, ὅστις διὰ τῆς παρ' αὐτοῦ δημιουργίας Οἰνοποιητικῶν Βιομηχανιῶν ἔδωσε διέξοδον εἰς τὰ μεγάλα παρακρατήματα. Ἀλλὰ καὶ τῆς Ἑνιαίας ἡ τύχη δὲν ἦτο καλλιτέρα τῆς Σταφιδικῆς Τραπέζης, διότι καὶ ταύτη διαρκοῦντος τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου τὰ κεφάλαια ἐξητμίσθησαν καὶ ἡ ἐξαγωγὴ περιωρίσθη εἰς 100.000 τόννους.

Τὴν ἑνιαία διεδέχθη ὁ ΑΣΟ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ ὁποίου ἡ ἐξαγωγὴ περιωρίσθη εἰς 65.000 διὰ λόγους ποὺ δὲν εἶναι τοῦ παρόντος σημειώματος. Ἀλλὰ καὶ τοῦ ΑΣΟ τυχὸν ἀντικατάστασις ἢ μεταβολὴ τῶν ἤδη ὑφισταμένων ὅρων προστασίας τῆς σταφιδοπαραγωγῆς, θὰ ἔχη λίαν ὀδυνηρὰς συνεπείας διὰ τὴν Κορινθιακήν.

ΝΙΚ. ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Μικρὰ νέα

Χιλιάδες πιστῶν ἀναμένεται ὅτι θὰ κατακλύσουν καὶ ἐφέτος τοὺς ἱεροὺς ναοὺς καθ' ὅλην τὴν ἀρχομένην σήμερον Μεγάλην Ἑβδομάδα.

—Ὡς εἶναι δὲ γνωστόν, ἐνῶ καθημερινῶς γίνεται λόγος περὶ διαφοροποιήσεως τῆς κοινωνίας, ἐν τούτοις τὸ θρησκευτικὸν αἴσθημα ὄχι μόνον δὲν ἀτονεῖ ἀλλὰ ἀντιθέτως αὐξάνει.

—Τὸ Πάσχα, συμπίπτει ἐφέτος καὶ μὲ τὸ Πάσχα τῶν Καθολικῶν.

—Ὅπως συμβαίνει, ἐξ ἄλλου σὲ κάθε δίσεκτον ἔτος.

—Ζωηρὰ ἐκδρομικὴ κίνησις προβλέπεται διὰ σήμερον, φ' ὅσον φυσικὰ τὸ ἐπιτρέψη καὶ ὁ καιρός.

—Πάντως ὅλα τὰ ἐξοχικὰ κέντρα ἔχουν προβῆ ἤδη εἰς τὰς ἀναγκαίας προμηθείας καὶ προετοιμασίας.

—Τὴν 23ην καὶ 24ην τρέχοντος θὰ τελεσθοῦν εἰς τὸ νεοσύστατον στάδιον τοῦ ΚΕΤΕΣ οἱ Πανστρατιωτικοὶ ἀγῶνες στίβου 1960.

—Αἱ σχετικαὶ προσκλήσεις πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς πόλεως θὰ σταλοῦν ὑπὸ τῆς ΑΣΔΑΝ.

—Μεταξὺ ἄλλων προβλέπεται καὶ ἀγὼν 5 μιλίων, διὰ τῶν ὁδῶν 12ου Συντάγματος— Γερμανοῦ— Ἁγ. Γεωργίου —Ἁγ. Νικολάου —Κορίνθου —Καρόλου— Ἁγ. Διονυσίου— Ἁγ. Ἀνδρέου—Γούναρη— 3ης Μεραρχίας 12ου Συντάγματος —ΚΕΤεΣ.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ: Χρυσές, φωτεινές, φωσφόρου, χρωματιστές. Διακοσμήσεις σύγχρονες οἰκιῶν καὶ καταστημάτων.
«ΤΑΣΗΣ ΠΟΜΩΝΗΣ»
Μαιζῶνος 63 α

ΤΑ ΚΟΝΤΑ & ΣΤΕΝΑ
ΠΑΠΟΥΤΣΙΑ
ΜΑΚΡΑΙΝΟΥΝ
ΚΑΙ ΦΑΡΔΑΙΝΟΥΝ
ΜΕ ΤΟ ΠΑΡΑΛΗΦΘΕΝ
ΜΗΧΑΝΗΜΑ
ΣΤΟ
ΔΕΡΜΑΤΟΠΩΛΕΙΟΝ
Γεροκωστοπούλου 27

ΚΟΣΤΟΥΜΙΑ
ΦΟΡΕΜΑΤΑ
Καὶ γενικῶς ὅλα τὰ ἐνδύματα γίνονται ὁλοκάθαρα στὸ Καθαριστήριον ΘΕΟΧΑΡΗ ποὺ διαθέτει ὅλα τὰ νεώτερα μηχανικὰ μέσα.
Καθαριστήριον
ΘΕΟΧΑΡΗ
Κορίνθου 315—ΠΑΤΡΑΙ
ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 36—59
Ἐξυπηρέτησις πελατῶν διὰ τοῦ αὐτοκινήτου μας.

Νέα ὀφθαλμολογικὴ κλινικὴ
ΧΑΡΙΛΑΟΥ Ν. ΤΖΑΒΑΛΑ
χειρουργοῦ ὀφθαλμιάτρου
Ἑρμοῦ 55 τηλ. 36—32
Δέχεται καὶ χειρουργεῖ καθ' ἑκάστην

ΑΠΟΘΗΚΗ ΧΑΡΤΟΥ
Χαρτοσακκοῦλες, Ἐφημερίδες, Σελλιλόζες, Περιοδικά
ΑΔΙΑΒΡΟΧΑ ΚΡΕΑΤΟΧΑΡΤΑ
ΠΩΛΗΣΙΣ ΧΟΝΔΡΙΚΗ ΛΙΑΝΙΚΗ
Τιμαὶ ἀσυναγώνιστοι
Γ. ΝΤΑΛΙΑΝΗΣ
ΓΕΡΟΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 10

Τί προσφέρει ἡ κουζίνα-Ρομπότ
Νὰ γιατὶ ἡ κουζίνα AEG Deluxe ἀποτελεῖ τὴν τελευταία λέξι τῆς τεχνικῆς τελειότητος
Διότι ἔχει:
χρονοδιακόπτη γιὰ νὰ ἀνάβη καὶ νὰ σβήνη τὴν θέρμανσι τοῦ φούρνου ἢ τῆς μιᾶς πλακὸς τὴν ὥρα ποὺ θὰ τὸν ρυθμίση ἡ νοικοκυρά
Σούβλα διὰ κοτόπουλα κ.λ.π. λειτουργοῦσα μηχανικῶς
Φοῦρνο μεγάλων διαστάσεων 40Χ29Χ47 ἑκατ., Ἰσχύος 2.200 Βάττ μὲ grill 2.000 Βάττ
Θερμοθάλαμο Ἰσχύος 350 Βάττ
ΑΡΜΟΣ
Η ΚΟΥΖΙΝΑ ΠΟΥ ΜΑΓΕΙΡΕΥΕΙ ΜΟΝΗ ΤΗΣ
AEG deluxe
ΔΡΑΓΑΤΣΑΝΙΟΥ 6 - Τηλ. 29.233

ΑΝΤ)ΠΟΣ Δ. ΕΛΛΑΔΟΣ Κ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ ΑΓ. ΑΝΔΡΕΟΥ 61, ΤΗΛ. 36-81, ΠΑΤΡΑΙ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΝ ΚΙΝΗΣΙΝ

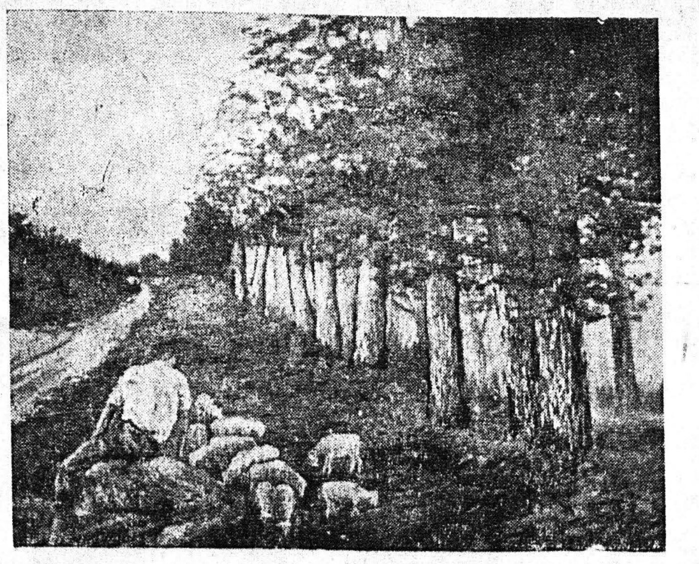

Ἕνας ἀπὸ τοὺς χαρακτηριστικοὺς πίνακας (ἐλαιογραφία) τοῦ συμπολίτου ζωγράφου κ. Στάθη Παπαγιαννοπούλου, ὁ ὁποῖος θὰ ἐκθέση τὴν νέαν ἐργασίαν του εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Δημοτικῆς Βιβλιοθήκης.

Ἐπικαιρότητες

Η ΦΩΝΗ ΕΝΟΣ ΙΕΡΩΜΕΝΟΥ

Τὶς ἅγιες τοῦτες μέρες τῆς Μ. Ἑβδομάδος, ποὺ μιὰ ἐνδόμυχη ἀνάγκη μᾶς ὠθεῖ στὶς ἐκκλησιες νὰ παρακολουθήσουμε τὸ θεῖο δρᾶμα τοῦ Θεανθρώπου, ἡ φωνὴ ἑνὸς σεβάσμιου ἱερωμένου μᾶς γιγαντώνει τὴ πίστη μας στὴν αἰώνια διδασκαλία Του. Ὁ πρωτοπρεσβύτερος Ἐλευσῖνος πάτερ Πυρουνάκης ποὺ ἔλαβε μέρος στὸ τελευταῖο συνέδριο τῆς Χριστιανικῆς Ἑνώσεως Νέων (ΧΕΝ) στὴν Ἀθήνα, ὕψωσε μὲ θάρρος καὶ παρρησια τὴ φωνή του, γιὰ ν' ἀπαντήση στὸ κατηγορῶ τῶν νέων, ποὺ συνοψίζεται σὲ τούτη τὴ φράση: «Οἱ γονεῖς δὲν μᾶς καταλαβαίνουν κι' ἡ Ἐκκλησία δὲν βρίσκεται κοντά μας».

Κι' ἡ φωνή του γιομάτη ἀλήθεια καὶ γνώση γιὰ τὴ σημερινὴ πραγματικότητα, ἔρχεται ν' ἀμβλύνη τὸ πικρὸ μας δίκαιο παράπονο τῆς νέας γενεᾶς.

Παρεδέχθη ὁ πρωτοπρεσβύτερος τῆς Ἐλευσῖνος, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ὁ καλλίτερος συμπαραστάτης τῶν νέων εἶναι πράγματι μακρυὰ τους καὶ πῶς ὁ κλῆρος δὲν στέκεται ἄξιος τῶν περιστάσεών του. «Ὄχι. Δὲν εἴμεθα, εἶπε. Ὑπάρχουν πολλοὶ λόγοι. Δὲν εἴμαστε κι' οἱ μόνοι ὑπεύθυνοι, ἀλλὰ ἐσεῖς οἱ νέοι δὲν εἴσαστε βέβαια καθόλου ὑπεύθυνοι. Λάθη προσώπων κι' ὄχι Ἐκκλησίας εἶναι ὅλα ἐκεῖνα τ' ἄσχημα ποὺ παρατηρήσατε. Νὰ χωρίσωμε τὰ πράγματα ἀπὸ τὰ πρόσωπα. Παρ' ὅλην τὴν ἐξαθλίωση τῶν προσώπων της, ἡ θρησκεία μένει πάντα ἀδιάφθορη. Ἡ ἀναγέννηση τῆς Ἐκκλησίας μας, ποὺ ὅλοι μας γυρεύομε, πρέπει ν' ἀγωνισθοῦμε γιὰ νὰ γίνη....».

Γιὰ τὴν ψυχικὴ ἀπόσταση ποὺ χωρίζει τοὺς νέους ἀπὸ τοὺς γονεῖς ὁ πάτερ Πυρουνάκης προσέθεσεν ὅτι οἱ νέοι πρέπει νὰ βρίσκουν τὴν ἀπροκάλυπτη συμπαράσταση τῶν γονέων τους «Δὲν εἶναι ἡ ἡλικία, ἀνέφερε, ποὺ κάνει τοὺς γονεῖς νὰ μὴ καταλαβαίνουν τὰ παιδιά. Αὐτὸ εἶναι ἐξωτερικὸ ἐμπόδιο. Ἡ ψυχὴ δὲν γερνάει ποτέ. Ἔτσι κι' ὁ μεγάλος ἄνθρωπος ποὺ δὲν ἄφησε τὴ ψυχή του νὰ γεράση δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ πάψη νὰ καταλαβαίνη τὸν νέο ἄνθρωπο... Δῶστε τὴ σωστὴ διαφώτιση στὰ παιδιά σας καὶ νὰ μὴν ἀφήσετε ἀκατάλληλα πρόσωπα νὰ τὰ ἐπηρεάσουν, ὅπως γίνεται σήμερα τὶς περισσότερες φορές...».

Μὲ τὰ λόγια αὐτὰ ὁ σεβάσμιος αὐτὸς ἱερωμένος, θίγει μὲ εἰλικρίνεια ἀξιοζήλευτη τὰ προβλήματα τῆς νέας γενιᾶς καὶ γίνεται μέτοχος τῶν ἀνησυχιῶν της.

Ἡ νέα γενιὰ πρέπει ν' ἀγωνισθῆ γιὰ νὰ φτιάξη τὸ μέλλον της. Χρειάζεται ὅμως σὰν ἀπαραίτητη προϋπόθεση τὴν οὐσιαστικὴ ἐνίσχυσι ὅλων ἐκείνων ποὺ ἔχουν ὑποχρέωση νὰ τὴν βοηθήσουν: Γονιῶν, Κλήρου, σχολειου, ὀργανώσεων, Κράτους.

Καὶ ἡ φωνὴ τοῦ πατρὸς Πυρουνάκη, ποὺ ἡ στήλη αὐτὴ ἐθεώρησε χρέος της νὰ μεταφέρη στοὺς ἀναγνώστες της, σὰν πρώτη ἐκδήλωση τῆς Ἐκκλησίας μας, προσφέρει θετικὴ συμπαράστασι στὴ δύσβατη πορεία τῶν νέων.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ ΚΟΛΑΪΤΗΣ

ΤΟ ΛΑΪΚΟΝ ΛΑΧΕΙΟΝ
Εἶναι ὁ ἀχώριστος σύντροφος τῶν ἐλπίδων σας
ΑΓΟΡΑΖΕΤΕ ΠΑΝΤΟΤΕ
ΤΕΤΡΑΔΑΣ ΚΑΙ ΔΕΚΑΕΞΑΔΑΣ
Α' ΛΑΧΝΟΣ ΔΡΧ. 300.000 - 1.200.000
Β' „ „ 100.000 - 400.000
Γ' „ „ 50.000 - 200.000
Μὲ τιμὰς προσιτὰς εἰς ὅλους
ΤΥΧΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑΙ
ΚΛΗΡΩΣΙΣ ΣΗΜΕΡΟΝ 11 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΠΑΤΡΑΙ - ΖΑΚΥΝΘΟΣ
(3ωρος διαδρομή)
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΔΙΑ
ΖΑΚΥΝΘΟΝ ΜΕ ΠΟΛΥΤΕΛΗ ΠΟΥΛΜΑΝ
ΜΕΣΩ ΠΟΡΘΜΕΙΟΥ ΚΥΛΛΗΝΗΣ-ΖΑΚΥΝΘΟΥ

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ		ΑΦΙΞΕΙΣ	
Ἐκ Πατρῶν	ὥρα 10.30	Εἰς Ζάκυνθον	ὥρα 14.00
Ἐκ Πατρῶν	» 15.00	Εἰς Ζάκυνθον	» 19.00
Ἐκ Ζακύνθου	» 7.30	Εἰς Πάτρας	» 10.45
Ἐκ Ζακύνθου	» 15.00	Εἰς Πάτρας	» 18.15

ΤΙΜΑΙ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ
ΠΑΤΡΑΙ-ΖΑΚΥΝΘΟΣ (ΟΛΟΚΛΗΡΟΥ) ΔΡΑΧ. 55
ΠΑΤΡΑΙ-ΖΑΚΥΝΘΟΣ ΜΕΤ' ΕΠΑΝΟΔΟΥ ΔΡΧ. 100
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ - ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ
Παρὰ τῷ Πρακτορείῳ ΣΠΑΠ
Ἁγίου Ἀνδρέου 30α. Τηλ. 26-86

Τὸ ΙΑΤΡΕΙΟΝ τοῦ ἰατροῦ κ.
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Γ. ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΥ
Ἐπιμελητοῦ παθολογικῆς κλινικῆς Γεν. Νοσοκομείου Πατρῶν.
Ἀριστούχου ἰατρικῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἐκπαιδευθέντος εἰς τὴν Β. Παθολογικὴν Κλινικὴν τοῦ Πανεπιστημίου Μονάχου, ἐν Γερμανίᾳ δι' ὑποτροφίας.
Μετεφέρθη Ἁγίου Νικολάου 80
Τηλέφωνον 21-81 — ΠΑΤΡΑΙ

Βιβλιοκριτική

ΤΑΚΗ Α. ΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ: «Ἄνθρωποι καὶ κατακόμβες» (ποιήματα)

Τοῦ κ. Ν. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Ὁ κ. Τάκης Α. Σινόπουλος εἶνε ἕνας καινούργιος ποιητής, ποὺ ἀπ' τὶς πρῶτες του προσπάθειες ξεχωρίζει γιὰ τὴν αἰσθητικὴ πληρότητα τῶν γραφτῶν του καὶ τὶς σύγχρονες ἀναζητήσεις του. Αὐτὸ τοὐλάχιστο δείχνει ἡ ποιητικὴ του συλλογή. «Ἄνθρωποι καὶ κατακόμβες» ποὺ κυκλοφορεῖ ἀπ' τὸ «Πρακτορεῖο Πνευματικῆς Συνεργασίας» (Λυκαβηττοῦ 2—Ἀθῆνας).

Πολλὰ εἶνε τὰ προβλήματα ποὺ βασανίζουν τὸν κ. Σινόπουλο καὶ ποὺ δημιουργοῦν γι' αὐτὸν ἐρωτηματικὰ καὶ ἀπορίες. Ὁ ἴδιος θεωρεῖ τὸν γύρω του κόσμο ἀπὸ μιὰ δική του σκοπιά, ποὺ χωρὶς νὰ στερεῖται τῆς ποιητικῆς εὐαισθησίας, πηγάζει ἀπὸ τὴ βαθύτερη θρησκευτικότητα τῆς ἰδιοσυγκρασίας του κι' ἀπ' τὴν κοινωνική του τοποθέτηση στὴ σύγχρονη ζωή. Ἰδιαίτερα ἡ θρησκευτικότητα αὐτὴ εἶνε βαθειὰ ριζωμένη μέσα του καὶ δίνει ἐξήγηση καὶ λύση στὶς ἀναζητήσεις καὶ τὶς ἀνησυχίες του.

Σὰν ποιητὴς ὁ κ. Σινόπουλος στέκει κατάντικρυ στὸν καιρό μας καὶ τὰ κείμενά του ἔχουν μαζί μὲ τ' ἄλλα καὶ τὴ γοητεία τοῦ κοσμοπολίτη. Δὲν φιλοσοφεῖ κι' ἀποφεύγει ν' ἀπεραντολογήσει. Ἔτσι ἀπὸ τούτη τὴν ἐπιγραμματικότητα τῶν στίχων του κερδίζει σὲ περιεχόμενο καὶ σὲ ἐκφραστικὰ ἐπιτεύγματα κι' ἀρκετὲς φορὲς ἡ ποίηση του πλησιάζει τὴν ἀρτιότητα. Ὁ ἐλεύθερος στίχος του ἔχει τὴ μουσικότητα καὶ τὸ ρυθμὸ ποὺ συνθέτουν τὴν ἁρμονία κι' αὐτὸ εἶνε κάτι ποὺ δὲν τὸ συναντᾶ με εὔκολα καὶ συχνὰ στὰ ποιητικὰ κείμενα τῶν χρόνων μας.

Μὲ τὴ συλλογὴ «Ἄνθρωποι καὶ κατακόμβες» ὁ κ. Τάκης Α. Σινόπουλος δίνει ἕνα «παρὸν» μὲ πολλὲς ὑποσχέσεις καὶ προοπτικές, ἀπ' τὶς πιὸ παρήγορες. Ἡ δοκιμασία καὶ ἡ πεῖρα θὰ τὸν ὁδηγήσουν σ' ἕνα σιγουρότερο μέλλον.

ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΠΡΟΣΚΟΠΙΚΑ ΝΕΑ

Ξέρετε πὼς ὑπάρχουν μεταξύ μας πολλὲς οἰκογένειες ὅπου παππούς, πατέρας καὶ γυιὸς ἦταν ὁ καθένας στὸν καιρὸ του πρόσκοπος; Κι' αὐτὸ δὲν εἶναι δύσκολο ἂν συλλογισθῆτε ὅτι ὁ Προσκοπισμός μας ξεκίνησε τὸ 1910, πὼς ἀπὸ τότε πέρασαν 50 χρόνια καὶ πὼς τὰ παιδιὰ ποὺ ἦταν τότε 15 χρονῶν, εἶναι σήμερα ἡλικιωμένοι ἄνδρες 65 χρονῶν.

Ξέρετε ἀκόμη, ὅτι χιλιάδες ἄνδρες ἀπ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα ἦταν κάποτε πρόσκοποι, καὶ πὼς ὅλοι αὐτοὶ μὲ ὑπερηφάνεια καὶ χαρὰ βλέπουν σήμερα τὶς ἀγέλες σας καὶ τὶς ὁμάδες σας καὶ τὸν καθένα ἀπὸ σᾶς ποὺ φορεῖ τὴν στολή μας καὶ θυμᾶται τὶς ὄμορφες ἡμέρες ποὺ πέρασαν κι' αὐτοὶ στὸν Προσκοπισμό; Ἔχετε ποτὲ σκεφθῆ ὅτι σ' αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους πρέπει νὰ εἰποῦμε ὅλοι μας ἕνα θερμὸ «εὐχαριστῶ» μὲ τὴν εὐκαιρία τῶν πενῆντα χρόνων μας ποὺ γιορτάζουμε φέτος;

Γιατί; θὰ μὲ ρωτήσετε. Ἁπλούστατα γιατὶ ἂν ὅλες αὐτὲς οἱ χιλιάδες δὲν ἦταν κάποτε πρὶν ἀπὸ σᾶς λυκόπουλα καὶ πρόσκοποι, οἱ ἀγέλες μας καὶ οἱ ὁμάδες μας θὰ εἶχαν μείνει ἔρημες. Ἡ κίνησι μας θὰ εἶχε σβήσει κι' ἔτσι ἐσεῖς δὲν θὰ εἴχατε τὴν χαρὰ νὰ γίνετε μέλη τῆς ἀδελφότητός μας. Ἀλλὰ τὸ «εὐχαριστῶ» πρέπει νὰ τοὺς τὸ ποῦμε καὶ γιὰ ἕνα ἄλλο λόγο: Καθένας ποὺ πέρασε καὶ περνάει ἀπὸ τὴν κίνησί μας ἔχει βοηθήσει νὰ γίνη ἡ ἀγέλη του καὶ ἡ ὁμάδα του πιὸ καλα πιὸ ἀξία,, καὶ πολλὲς καλὲς καὶ ἄξιες ἀγέλες καὶ ὁμάδες ἔχουν κάνει καὶ κάνουν τὸ Σῶμα μας νὰ προκόβη πιὸ πολύ. Ἔτσι ὁ καθένας ἀπὸ τὶς χιλιάδες τῶν παιδιῶν ποὺ πέρασαν τὰ πενῆντα αὐτὰ χρόνια ἀπὸ τὸν προσκοπισμό μας ἔχει δώσει ἕνα κομμάτι δύναμι στὸ Σῶμα μας, ποὺ ἔτσι ἔγινε σιγά, σιγά, μεγάλο καὶ δυνατό.

Χάρι σ' αὐτοὺς λοιπὸν ποὺ πέρασαν, δὲν εἴμαστε πιὰ μέλη ἑνὸς μικροῦ σωματείου, ὅπως τὸν πρῶτο καιρό, πρὶν πενῆντα χρόνια, ἀλλὰ μέλη τοῦ Σώματος Ἑλλήνων Προσκόπων, ποὺ σήμερα ἀγαπᾶ καὶ προστατεύει ἡ Κοινωνία μας, ἡ κυβέρνησίς μας κι' ὁ βασιλιᾶς μας.

Ἀλλὰ ὑπάρχει καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμα: Ὅλες αὐτὲς οἱ χιλιάδες τῶν παληῶν προσκόπων ἔχουν σκορπισθεῖ στὶς πόλεις μας καὶ στὰ χωριά μας καὶ βρίσκονται παντοῦ στὶς Δημόσιες Ὑπηρεσίες, στὶς Τράπεζες, στὰ ἐργοστάσια, στὰ μαγαζιὰ καὶ στα γραφεῖα, κι' ὅταν τοὺς χρειασθοῦμε εἶναι πάντοτε πρόθυμοι νὰ βοηθοῦν τὶς ἀγέλες μας καὶ τὶς ὁμάδες μας καὶ εἶναι ὅλοι τους πάντοτε μεγάλοι φίλοι καὶ ἀδελφοὶ κάθε σημερινοῦ προσκόπου καὶ λυκοπούλου.

Πιστεύω πὼς θὰ εἴσθε σύμφωνοι μαζί μου νὰ εἰποῦμε ἕνα μεγάλο «εὐχαριστῶ» σ' ὅλους αὐτοὺς τοὺς παπποῦδες, τοὺς πατεράδες ἢ τοὺς μεγάλους ἀδελφούς, παλαιὰ λυκόπουλα καὶ προσκόπους τοῦ Σώματός μας ποὺ «ἔκτισαν χθὲς γιὰ μᾶς τὸ σήμερα» καὶ νὰ τοὺς ὑποσχεθοῦμε πὼς θὰ βάλουμε τὰ δυνατά μας γιὰ νὰ «κτίσουμε κι ἐμεῖς σήμερα τὸ Αὔριο».

Ὁ Ἀπρίλιος εἶναι γεμᾶτος ἀπὸ διάφορες ἐκδηλώσεις προσκοπικοῦ χαρακτῆρος. Τὸν μῆνα αὐτὸ θὰ ἑορτασθῆ ἐπισήμως ἡ 50ετηρίδα τοῦ Σώματος. Τὸ ἐπίσημον πρόγραμμα περιλαμβάνει παρελάσεις δοξολογίες, ὁμιλίες, ἐπιδείξεις καὶ διαφώτισιν τῆς κοινῆς γνώμης γύρω ἀπὸ τὸν μεγάλον αὐτὸν ἑορτασμόν. Στὴν πόλι μας οἱ ἑορταστικὲς αὐτὲς ἐκδηλώσεις θὰ γίνουν σὲ δύο στάδια

1) Κατὰ τὴν 23ην Ἀπριλίου ἡμέρα γενικοῦ ἑορτασμοῦ καὶ 2) ἀρχὰς Μαΐου ὅπου καὶ θὰ κατέλθη εἰς τὴν πόλιν μας ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος Κωνσταντῖνος ἀρχιπρόσκοπος, ὁ ὁποῖος καὶ θὰ θεμελιώση τὸ μέγαρον τοῦ Προσκοπείου.

—Ὁ περιφερειακὸς ἔφορος Ἀχαΐας κ. Γεώργ Παπασπυροπουλος μετέβη χθὲς εἰς τὰ Καλάβρυτα προκειμένου νὰ προετοιμάση τὸ ἔδαφος διὰ τὸ Πανελλήνιον προσκύνημα τῶν προσκόπων ποὺ θὰ γίνη τὴν 18ην Ἀπριλίου. Στὸ προσκύνημα θὰ λάβουν μέρος ἀντιπροσωπεῖαι ὅλων τῶν περιφερειακῶν ἐφορειῶν τῆς χώρας.

—Χθὲς ἔλαβε χώρα στὴν Ἀκράτα συσκηνία τῶν ἐκεῖ ἐνωμοτιῶν σημειώσασα ἐπιτυχίαν.

—Ἡ συσκηνία τῶν ἐνωμοτιῶν τῆς τοπικῆς Ἐφορείας Πατρῶν, ἡ ὁποία ἀνεβλήθη λόγω τῆς κακοκαιρίας θὰ πραγματοποιηθῆ λίαν συντόμως εἰς τὸν λόφον τοῦ Γηροκομείου.

ΚΟΡΔΕΛΛΑΙ
Τοῦ Ἐργοστασίου
Α)ΦΩΝ ΠΑΝΤΕΛΕΜΙΔΗ
Εἰς τὸν Ἀντιπρόσωπον κ.
ΑΧ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΝ
Τηλέφωνον 37—17—ΠΑΤΡΑΙ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ

Τοῦ κ. Τάκη Δ. Γιαννακοπούλου

Μίαν ἡμέραν εἰσῆλθον εἰς εν λεωφορεῖον τῆς ὁδοῦ Κορίνθου καὶ ἐκάθησα παραπλεύρως ἑνὸς ἀνθρώπου ὅστις ἐκείνην τὴν στιγμὴν συνεζήτει μεγαλοφώνως μὲ ἕναν κύριον τῆς ἀπέναντι σειρᾶς περὶ τῆς κακίας τῶν γυναικῶν καὶ ἐξέφραζεν τόσον ἀσχήμους ὕβρεις ἐναντίον των, ὅστις κατέστη λιαν ὀχληρός. Εἰς μίαν στιγμήν, στραφεὶς πρὸς ἐμέ, μοῦ λέγει: Δὲν εἶναι σωστὰ αὐτὰ ποὺ λέγω κύριε; Ἐγὼ εἰς ἀπάντησιν τοῦ εἶπον, ὅτι τὸ καλύτερον δῶρον ποὺ ἔδωσε ὁ Θεὸς εἰς τὸν ἄνθρωπον εἶναι ἡ γυναῖκα. Αὐτὸς ἀμέσως ὡσὰν νὰ τὸν εἶχα κεντήση μὲ μία πυρακτωμένη βελόνη ἀνεπήδησεν ἐκ τοῦ καθισματος εἰς τὸν διάδρομον τοῦ λεωφορείου καὶ ἤρχισε νὰ ἐκφράζη ὕβρεις ἐναντίον τῶν γυναικῶν καὶ εἰς τὴν πρώτην στάσιν τοῦ λεωφορείου κατῆλθεν ἐξακολουθῶν τὰς ὕβρεις.

Δὲν ἐξεπλάγην καθόλου, διότι ἀμέσως ἠνόησα ὅτι εἶχον νὰ κάνω μὲ ἕνα ψυχοπαθῆ. Ἤδη ἤρχισα νὰ ἐνθυμοῦμαι πόσας φορὰς ἔχω εὐεργετηθῆ ἀπὸ γυναῖκας.

Ἤμουν παιδὶ ἀκόμα τὸ ἔτος 1894 ἐνῶ μίαν παγερὰν ἡμέραν τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου ἐπωλοῦσα τριαντάφυλλα εἰς τὸν Κεντρικὸν Δρόμον τῆς Νέας Ὑόρκης τῆς 23ης ὁδοῦ. Αἴφνης ἕνας πελώριος μυστικὸς ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος ὥρμησε καὶ μὲ συνέλαβε ἀπὸ τὸν γιακὰ γιὰ νὰ μὲ πάη στὸ τμῆμα ὅπου θὰ φυλακιζόμουν ἐπὶ 20ήμερον, ὁπότε μία κυρία ὥρμησε εἰς τὸ μέσον μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τοῦ ἀστυνομικοῦ φωνάζουσα: Ἄστω τὸ φτωχὸ παιδί, δὲν ἔκανε τίποτα». Καὶ εἰς τὰς φωνάς της μᾶς περιεκύκλωσαν 30 περίπου κυρίες φωνάζουσαι νὰ μὲ ἀφήση ὅπερ καὶ ἐγένετο.

Τὸ ἔτος 1900 μῆνα Νοέμβριον ἔμεινα εἰς τὸ Νοσοκομεῖον τοῦ Τζέφερσον ἐπὶ τῆς 11ης ὁδοῦ καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σάνσον τῆς πόλεως Φιλαδελφείας ἐπὶ τρεῖς μῆνας πάσχων ἀπὸ πυρετοὺς ἑλονοσίας (μαλάρια) τῆς νήσου Κούβας. Πῶς νὰ μὴν ἐνθυμοῦμαι τὴν καλωσύνην τῶν γυναικῶν νοσοκόμων ἀδελφῶν τὰς ὁποίας ἐκαλούσαμεν μὲ τὸ ὄνομα ἀδελφή. Αἱ ἀδελφαὶ αὐταὶ δὲν εἰργάζοντο τὴν ἐποχὴν ἐκείνην μὲ τὸ ὡραρ ὅπως σήμερον, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ πρωῒ ἕως τὶς 11 τὸ βράδυ καὶ ἐνῶ ἦσαν πολὺ κουρασμένες οὐδέποτε παρεκτρέποντο ὅταν τοὺς ἐζητούσαμεν κάτι τὶ ἐπὶ πλέον.

Εἶχα διαβάσει πρὸ ἐτῶν, ὅτι τὴν ἐποχὴ τῶν ἱπποτῶν, ἐνῶ ἕνας ἄνθρωπος μὲ γυμνὸν τὸ ξίφος κυνηγοῦσε νὰ φονεύση μία γυναῖκα ἥτις ἔτρεχεν ὀλολύζουσα ἀπὸ τὸν φόβον αἴφνης ἕνας διερχόμενος ἱππότης ἔσυρεν τὸ ξίφος του καὶ ἐσταμάτησε τὸν μέλλοντα νὰ φονεύση τὴν γυναῖκα ἄνθρωπο καὶ ἐπηκολούθησε ἄγρια ξιφομαχία, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ὑπερασπιστὴς ἱππότης ἐπληγώθη θανασίμως. Τότε ἔτρεξαν μερικοὶ νὰ τὸν σηκώσουν, αὐτὸς δὲ τοὺς εἶπε: Ἀποθνήσκω εὐχαριστημένος διότι ἔδωσα τὴν ζωήν μου διὰ νὰ σώσω μίαν ἀπροστάτευτη γυναῖκα

Τί εἶναι ἡ γυναῖκα; Εἶναι ἡ μάννα μας ὅλων! ἐμέ, ἐσέ καὶ ὅλων τῶν ἀνθρώπων, ἥτις μὲ κόπον μᾶς ἔφερεν εἰς τὴν κοιλίαν της καὶ μᾶς ἀνέθρεψε μὲ φιλιὰ καὶ χάδια. Ἐγνώρισα εἰς τὴν συνοικίαν μου μιὰ γυναῖκα μὲ τέσαρα μικρὰ παιδιὰ ἥτις ἀπὸ τὸ πρωῒ μέχρι βαθείας νυκτὸς παλεύουσα ὅλη τὴν ἡμέραν μὲ τὸ νερὸ (διότι μόνον αἱ πτωχαὶ τάξεις ἐξοδεύουσι πολὺ νερὸ μὲ τὰ πλυσίματα καὶ μὲ τὰ λάχανα) νὰ πλένη τὰ ροῦχα τῶν παιδιῶν, νὰ καθαρίζη τὰ χόρτα, νὰ μαγειρεύη καὶ νὰ μὴ στέκεται οὔτε στιγμὴ καὶ τὸ γεῦμα νὰ ἔρχεται ὁ σύζυγός της ἀπὸ τὸ καφενεῖο, ὅπου πολλὲς φορὲς ἔπαιζε τάβλι νὰ τὴν ἀρχίση στὴν γκρίνια καὶ νὰ τὴν λέη «τεμπέλα». Φαντασθῆτε τὴν ὑπομονήν της!!!

Διατὶ ὅλα τὰ νοσοκομεῖα τοῦ κόσμου χρησιμοποιοῦν γυναῖκας διὰ τὴν περιποίησιν τῶν ἀσθενῶν; Διότι ἡ γυναῖκα συμπεριφέρεται μὲ τρυφερότητα, μὲ ἀγάπη καὶ μὲ τὸ γέλιο στὸ στόμα πρὸς τοὺς ἀσθενεῖς, ἐνῶ οἱ ἄνδρες εἶναι σκυθρωποὶ καὶ ἀμίλητοι. Καὶ αὐτὰ τὰ ζῶα ἥμερα καὶ ἄγρια ἀγαποῦν καὶ οὐδέποτε δαγκώνουν τὰ θήλεα αὐτῶν.

Ἐκεῖνος ὅστις καταφέρεται ἐναντίον μιᾶς ἀδυνάτου γυναικὸς δὲν εἶναι ἄξιος νὰ ἔχη γυναῖκα. Ἡ γυναῖκα εἶναι ἡ χαρὰ τοῦ σπιτιοῦ. Τί θὰ ἦτο μία πόλις χωρὶς γυναῖκας; Νεκρούπολις!!

Ἡ γυναῖκα ὡς ἐκ τῆς φύσεως εἶναι ἀδυνάτου κράσεως σωματικῶς τοῦ ἀνδρὸς καὶ εὐκολόπιστος καὶ πιστεύει εἰς τὰς πονηρίας μερικῶν ἀνδρῶν κα γίνεται θῦμα τοῦ ἑαυτοῦ της. Ἐγνώρισα κορίτσια τὰ ὁποῖα ἐπίστευσαν εἰς τὰς ὑποσχέσεις τῶν ἀνδρῶν, τὰ ὁποῖα σωματέμποροι αὐτοὶ τὰ ἐπώλησαν εἰς τὴν Βραζιλίαν, Αἴγυπτον καὶ ἄλλας χώρας ὡς ἱεροδούλους. Ποία εἶναι ἡ γυναῖκα; Εἶναι ὁ κρίκος ποὺ συνδέει τὴν μία γενεὰ μὲ τὴν ἄλλη. Πραγματικῶς εἶναι τὸ καλύτερον δῶρον ποὺ ἔδωσεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν ἄνθρωπο.

ΤΑΚΗΣ Δ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ
ΚΟΥΛΑΣ ΡΟΔΟΠΟΥΛΟΥ
Αἰσθητικοῦ, Διπλωματούχου Σχολῶν Παρισίων
Πολυκατοικία Ὑψηλῶν Ἀλωνίων 2ος ὄροφος
Διαμέρισμα Νο 3

ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ—ΤΗΡΗΣΙΣ—ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΙΣ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΞΑΣΚΗΣΙΣ ΛΟΓΙΣΤΩΝ
Δι' ἀπόκτησιν πείρας
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΑΝΔΡΕΟΥ ΑΥΛΩΝΙΤΗ
ΠΑΤΡΑΙ: Κανακάρη 171: Τηλ. 34—40

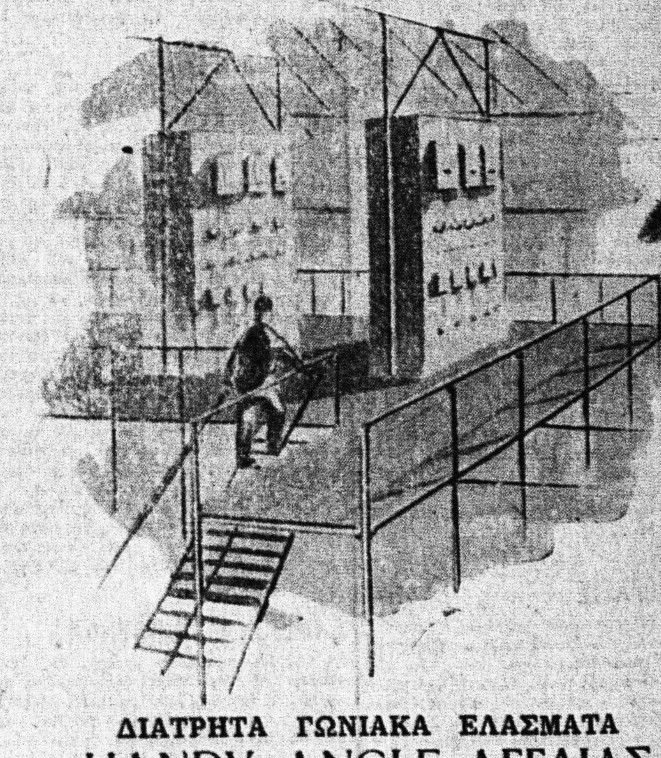

ΔΙΑΤΡΗΤΑ ΓΩΝΙΑΚΑ ΕΛΑΣΜΑΤΑ
HANDY ANGLE ΑΓΓΛΙΑΣ
Κατάλληλα διὰ κάθε εἴδους σιδηρᾶν κατασκευήν.
Ε. Κ. ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Μαιζῶνος 89 · Τηλέφ. 46—72 — ΠΑΤΡΑΙ

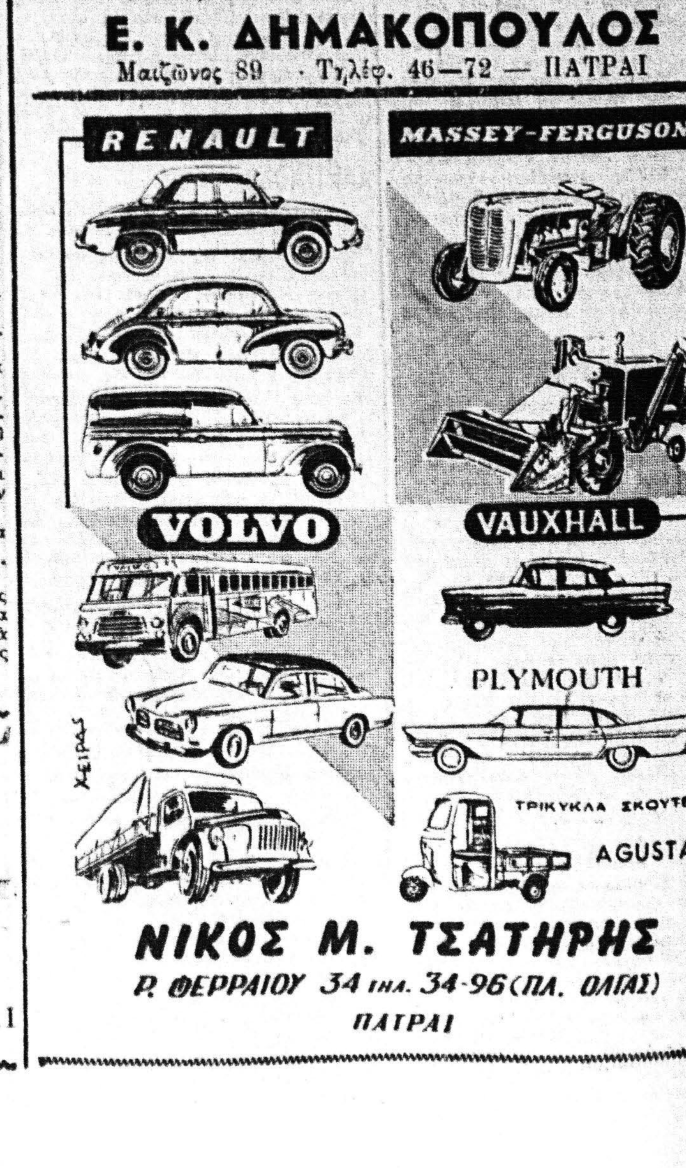

ΝΙΚΟΣ Μ. ΤΣΑΤΗΡΗΣ
Ρ. ΦΕΡΡΑΙΟΥ 34 ΤΗΛ. 34-96 (ΠΛ. ΟΛΓΑΣ)
ΠΑΤΡΑΙ